

1830

ONS JUBELJAAR

Een Eeuw geleden werd de Laterdaagsche Kerk gesticht

1930

1 NOVEMBER 1930

No. 21

35e JAARGANG

# DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT  
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

..... Daar is een Christuskerk,  
Niet in de gunst des Tijds, maar in haar Heiland sterk.  
Isaac da Costa.

## HET VERLEDEN EN HET HEDEN.

Radiotoespraak door Dr. James E. Talmage, van den Raad der Twaalven op Zondag den 1sten Juni 1930 te Salt Lake City.

*Wij gelooven in dezelfde organisatie welke bestond in de oorspronkelijke Kerk, namelijk Apostelen, Profeten, Herders, Leeraars, Evangelisten, enz. (Zesde Geloofsartikel)*

Het onderwerp van deze korte toespraak vanavond kon ook genoemd worden: „De Kerk van Jezus Christus uit de eerste tijden en nu” of „De Kerk van Christus, zooals zij Was en nu Is”. Er zijn weinige woorden, welke zoo veel verschillende uitleggingen hebben als het woord „Kerk”. We zullen nu niet op alle beteekenissen van dit woord ingaan, maar zullen spreken over de Kerk der Schriften, waar steeds de Kerk van Jezus Christus wordt bedoeld. Want, niettegenstaande de vele taal- en theologische vraagpunten wat wel de Grieksche uitdrukking voor het woord „Kerk” zou geweest zijn in de dagen der Apostelen, staat het toch zonder twijfel vast, dat er in dien tijd een werkelijke en zichtbare instelling bestond, voldoende geleid en bestuurd door zeer bepaalde autoriteit, door den Heer Jezus Christus zelf gegeven, en dat deze organisatie den naam „Kerk” droeg.

*Bijbelsche aanhalingen van de Kerk.*

Nergens in het Oude Testament wordt van de Kerk gesproken. In de Evangelieën wordt dit woord slechts tweemaal gebruikt, beide malen door Mattheus, terwijl daarentegen het overige van het Nieuwe Testament, van de Handelingen af tot en met de Openbaring, a.h.w. vol staan van aanhalingen van de Kerk of van de kerken als georganiseerde vertakkingen van de eene groote instelling.

Wij kunnen het stilzwijgen van het Oude Testament in betrekking tot de kerk begrijpen als we nagaan, dat van den tijd van Mozes tot dien van Johannes den Dooper het volk onder de Mozaïsche Wet leefde, waarin het Evangelie van Jezus Christus niet vervat was. De Wet was gegeven als een voorbereiding tot het Evangelie. Dit is reeds in vorige redevoeringen besproken geworden. Toch mogen we hier ten overvloede nog een enkele aanhaling in dit verband geven. Paulus drukt het begrip Evangelie uit door het woord „Geloof” en maakt de volgende tegenstelling: „Doch eer het geloof kwam, waren wij onder de wet in bewaring gesteld en zijn besloten geweest tot op het geloof dat geopenbaard zou worden. Zoo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden; maar als het geloof gekomen is, zoo zijn wij niet meer onder den tuchtmeester.”

In de kerk als de belichaming van het Evangelie zijn de voorschriften en leerstellingen, de wetten en verordeningen en als voor naamste van alles, is de autoriteit opgenomen, welke autoriteit van God is gegeven om de verordeningen uit te voeren. Deze autoriteit is het Heilig Priesterschap. Onder de Wet als voorlooper van het Evangelie, was slechts de lagere orde van het Priesterschap, of wel het Priesterschap van Aäron, werkzaam; terwijl in de kerk, waarin het Evangelie was belichaamd, hogere ambten bestaan, welke tot het Hoogere of Melchizedeksche Priesterschap behooren en welke de ambten van Ouderling, Hoogepriester en Apostel insluiten.

*Op openbaring gegrond.*

Laat ons beide gevallen nader beschouwen, waarin de Kerk door Mattheus wordt genoemd. Elk dezer gevallen is een uitspraak van den Heer zelf. De eerste ervan staat opgeteekend in verband met de gebeurtenis, welke zoo passend de groote belijdenis van Petrus wordt genoemd. Jezus vroeg den Twaalven, wat het volk van Hem zeide en meer in het bijzonder, wie zij zeiden, dat hij was. Daarna stelde Hij deze hoofdvraag, bij wijze van onderzoek der zielegesteldheid aan de Apostelen zelf, zeggende: „Maar gij, wie zegt gij dat ik ben? En Simon Petrus antwoordende zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. En Jezus antwoor-

dende, zeide tot hem: Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona; want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader die in de hemelen is. En ik zeg u ook dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal ik mijne Kerk (gemeente) bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

Bijzondere belangrijkheid is verbonden aan het laatste gedeelte van deze indrukwekkende uitspraak: „Gij zijt Petrus, en op deze rots zal ik Mijn Kerk bouwen”. De wetenschap van Petrus dat Jezus was de Christus, de Zoon van den levenden God, was hem door persoonlijke gemeenschap met den Vader gegeven geworden, zooals blijkt uit de woorden des Heeren: „Vleesch en bloed hebben U dit niet geopenbaard, maar mijn Vader, Die in de hemelen is”. Petrus was derhalve de ontvanger van direkte openbaring van den Vader; en in verband met dit alles-overheerschende belangrijke feit, bevestigde Christus, dat op dit principe of „rots” — dat van goddelijke openbaring — Hij Zijn Kerk zou bouwen.

Omdat de naam Petrus een afleiding is van het Grieksche woord Petros, hetwelk rots of steen beteekent, hebben vele menschen de bedoeling van de woorden des Heeren uitgelegd, als zou de Kerk op Petrus gebouwd worden, een uitlegging welke ten eenen male als ongezond moet verworpen worden. Een Kerk op Petrus gebouwd zou de Kerk van Petrus zijn; maar de Kerk van Jezus Christus is niet de kerk van een mensch, noch van een aantal menschen als bijvoorbeeld de gezamenlijke Apostelen. Het punt, waar het hier om gaat is, dat Christus beloofde zijn Kerk te zullen bouwen met een verdere verklaring op welke wijze Hij dit dacht te doen.

### *Discipline (orde) in de Kerk.*

De tweede maal gebruikt Mattheus het woord Kerk in verband met de kerkelijke discipline. In elke organisatie, welke bestemd is om te blijven bestaan moet de wet worden nagekomen en orde gehandhaafd blijven. De Heer besprak de mogelijkheid van verkeerde handelswijzen door de leden of van overtredingen van het eene lid ten opzichte van het andere. Hij gebood geduld, zelfs lankmoedigheid, wanneer men met een tegenstander te doen heeft. Hij zegt: „Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga henen en bestraf hem tusschen u en hem alleen: indien hij u hoort, zoo hebt gij uwen broeder gewonnen; maar indien hij u niet hoort, zoo neem nog één of twee met u, opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta. En indien hij hun geen gehoor geeft, zoo zeg het der gemeente, en indien hij ook der Kerk geen gehoor geeft, zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar.” (Matth. 18: 15-17).

Hier zien we een bijzondere aanduiding van de Kerk als een georganiseerd geheel, waarvan de leden persoonlijk verantwoorde-

lijk waren. Dit lichaam, de Kerk van Christus, was en is zoowel opnemend als uitsluitend. Elke menschenziel kan als lid opgenomen worden, op voorwaarde van onderwerping aan de eischen tot deze opname gesteld, terwijl anderen, welke overtreden of weigeren zich aan de gestelde eischen te onderwerpen uitgesloten worden en werden van de voorrechten en zegeningen, welke het lidmaatschap vergezellen.

### *De oorspronkelijke Kerk.*

Gemakshalve zullen we over de oorspronkelijke kerk spreken als we de Kerk door Christus zelf gegrondvest en uitgebouwd door Zijne Apostelen en hun lagergestelde helpers, bedoelen. Na de persoonlijke bediening des Heeren rustte de verantwoordelijkheid tot het opbouwen en uitbreiden der Kerk op de Apostelen, welke de vereischte autoriteit daartoe door persoonlijke verordineering van den Heer verkregen hadden. Zij riepen en verordineerden andere mannen tot ambtsdragers in de Kerk, naarmate de organisatie dit vereischte en zooals de Heilige Geest hun aanwees. Duidelijk toonen de Schriften aan, dat na het weggaan des Meesters de Apostelen de volle verantwoording droegen voor het leiden der Kerk als een georganiseerd lichaam en dat zij daartoe speciale opdracht hadden ontvangen. De opengevallen plaats in hun raad, veroorzaakt door den afval en dood van Judas Iscariot, werd door hen juist en direct aangevuld. Hiermede werd aangetoond, dat zij de besturende macht in de Kerk bezaten en dat hun quorum uit twaalf leden behoorde te bestaan, terwijl bovendien duidelijk uitkomt, dat deze Raad voltallig behoorde te zijn. Door officiële maatregelen werd Matthias een der Twaalven. (Zie Hand. 1 : 21 --26).

### *Vergeleken bij een volmaakt lichaam.*

Gedurende de apostolische regeering werkten in de oorspronkelijke Kerk, als dragers van heilige roepingen, Apostelen, Profeten, Evangelisten, herders, ouderlingen, bisschoppen (opzieners), priesters, leeraars en diakenen. Deze mannen, geroepen en tot de verschillende ambten verordineerd, tezamen met de leden onder wie zij werkten, vormden de Kerk van Christus. Op schoone wijze wordt deze organisatie bij een volmaakt lichaam, een menschelijk lichaam met zijn verschillende organen, elk met een bepaalde aangewezen functie en werkende voor de welvaart van het geheel, vergeleken.

Paulus zegt dit indrukwekkend eenvoudig, zooals te lezen is uit zijn woorden aan de Corinthiërs: „En gijlieden zijt het lichaam van Christus, en leden in 't bijzonder. En God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste Apostelen, ten tweede Profeten, ten derde leeraars, daarna krachten, daarna gaven der gezond-

makingen, behulpzels, regeeringen, menigerlei talen. Zijn zij allen Apostelen? Zijn zij allen Profeten? Zijn zij allen leeraars? Zijn zij allen krachten? (1 Cor. 12 : 27—29).

In zijn woorden tot de vertakking in Efese toont dezelfde Apostel aan, dat verschillen van nationaliteit, van rang of stand op wereldsch gebied, alle vervangen werden door denzelfden band der broederlijke liefde en gelijkheid als leden der Kerk, terwijl hij om deze woorden duidelijk te maken, de Kerk vergelijkt bij een gebouw door de Apostelen opgericht, waarvan Jezus Christus de fundatie heeft gelegd: „Zoo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenooten Gods, gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen, op welken het geheele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot eenen heiligen Tempel in den Heere, op welken ook gij medegebouwd wordt tot eene woonstede Gods in den Geest.” (Efeze 2 : 19—22).

### *Ieder orgaan noodig.*

Als deze Kerk in waarheid de Kerk van Christus was — en de Schriften laten op dit punt geen twijfel toe — kunnen we niet met grond de gedachte vasthouden of verspreiden, dat een dezer ambten onnoodig of overbodig zou zijn in de Kerk. Zooals in het menschelijk lichaam het oog, het oor, de handen, de voeten, ja ieder orgaan noodzakelijk is en bijdraagt tot het juist werken van het geheel, zoo is het ook met het lichaam der Kerk. Geen der ambtsdragers kan tot den andere zeggen: „Ik heb u niet noodig”. Het doel der Kerkorganisatie wordt op schoone wijze weergegeven in de volgende zinsneden:

„En dezelve heeft gegeven sommigen tot Apostelen, en sommigen tot Profeten, en sommigen tot Evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars, tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus; totdat wij allen zullen komen tot de eenigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot eenen volkomenen man, tot de maat van de grootte der volheid van Christus.” (Efeze 4 : 11—13).

### *Gisteren — het verleden — en de nacht.*

Zoo was de toestand van de oorspronkelijke Kerk — de Kerk van gisteren. Tusschen gisteren en heden ligt een lange nacht — donker, meer een tijd van sluimering dan van werkzaamheid — een nacht, waarin zwammen voortwoekeren, terwijl de heerlijke bloesems dicht zijn en slapen; nacht, waarin vleermuizen en uilen vliegen; nacht, als de vijand der gerechtigheid zijn onkruid zaait om het gezonde graan te verstikken; nacht, als Satan en zijn engelen het meeste arbeiden en een afschuwelijk succes hebben.

En wat geschiedt met de Kerk in deze donkere, vreeselijke uren? De nacht begon spoedig na het einde van de bediening der apostelen. Daarna kwam „de groote afval”. Het was de tijd van afval over de geheele wereld; en het verval was zoo groot, dat de Kerk van Jezus Christus niet meer op de aarde te vinden was.

### *De Dageraad.*

Keeren wij ons van dit treurige, bijna ontmoedigende beeld tot de heerlijke dageraad. De Kerk van Gisteren was tijdelijk ten onder gebracht; maar de Kerk van Heden staat vóór ons in al de schitterende glorie van de voorspelde en nu werkelijkheid geworden Herstelling. Dit is de Kerk der laatste dagen — van de laatste dagen bedoeld in de voorspellingen der heilige Schrift. Ga en zoek onder de overtalrijke sekten, vormen van godsdienst en godsdienstige gemeenschappen van deze eeuw en kijk of gij buiten de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen een andere Kerk vinden kunt, welke eveneens op directe openbaring van den hemel aanspraak maakt, onderwijl denkende aan de eigen verklaring des Heeren: dat Zijn Kerk op de rots van openbaring moest gegrond zijn.

In elke beschouwing over de Kerk van Christus komen we voor de vraag te staan of het mogelijk kan zijn, dat er twee of meer secten kunnen bestaan, welke tegenover elkander staan in hoofdpunten van geloof en leer, en toch beide of allen in werkelijkheid de Kerk des Meesters kunnen zijn. Kan een kerk, welke tegen zich zelve verdeeld is, of een groot aantal kerken met niet-overeenstemmende leerstellingen, elkander bestrijdende, elk voor zich aanspraak makend op priesterlijke autoriteit, kunnen zulke organisaties alle een en dezelfde kerk en dan nog wel de Kerk van God vormen?

### *Zelf gekozen Benamingen.*

Deze vraag is door de kerken zelf beantwoord geworden; en deze nadrukkelijke antwoorden in ontkennenden zin worden uitgedrukt in de namen, waarmede deze organisaties zichzelf noemen. Eenige hebben zich genoemd naar degenen, die de grondleggers ervan waren of de eminente voortstuwende krachten, zooals Lutherschen, Wesleyanen. Anderen geven door haar zelf gekozen titels te kennen, dat zij er de voorkeur aan geven naar eenig belangrijk onderdeel van haar plan van organisatie of bestuur genoemd te worden, als Hervormd, Gereformeerd. Weer anderen leggen zoodanig den nadruk op bijzonder kenmerkende punten van hare leerstellingen, dat zij hiernaar Doopsgezind enz. heeten.

Niemand onzer kan aan de godsdienstige verbindingen het recht ontzeggen zich hare eigen namen te kiezen. Bovendien zijn deze



dat zij een kleine erwten kon voelen door een dikke donsloop heen, en de ondervinding van ons, als zonen en dochteren van den Grootste aller koningen, die in dit tranendal de lessen van de school des levens trachten op te steken.

Eenvoudig-weg verdeelen wij onze belangen in twee groote groepen, hoogere en lagere. De hoogere belangen of begeerten noemen wij mooi en nastrevenswaardig; de lagere beschouwen wij als feitelijk beneden ons. Uit een zeker gevoelen, dat men over het algemeen etiketteert als loffelijk „zondenbesef”, erkennen wij dat de lagere neigingen in ons de overhand hebben en dat wij derhalve niet deugen. Hoe dit in waarheid ook moge zijn, de mensch erkent tegelijkertijd dat hij, als kind Gods, tot roeping heeft om zichzelf op te heffen uit onwaardige verlangens en om in **v o e l i n g** te blijven met het hoogere en betere. En dit laatste is ongetwijfeld waar.

De mensch kan niet beter van zijn hemelsche afkomst blijken geven dan door zijn fijngevoeligheid, door het **v o e l e n v a n d e E r w t**. De Erwt stelt in dit geval voor: geestelijke waarden. Merken wij steeds, ondanks een leger van aardsche beslommeringen en verlangens, nog de aanwezigheid van de Erwt? Of verliezen wij, door de hardheid onzer ervaringen, alle voeling met de meer blijvende dingen, zooals waarheid, eer en menscheit? Net als de prinses uit het verhaal moeten wij een fijn (geestelijk) gestel hebben om de Erwt te voelen, en aldus blijken geven van onze Vorstelijke afkomst.

Datgene wat uiteindelijk bepaalt hoe hoog een ziel kan stijgen, moet haar gevoel voor geestelijke waarden zijn. Noem dit desverlangd „religie” of „devotie”. Hoofdzak is, dat zulk gevoel niet met geld te koop is. Ik betwijfel zelfs of men er hier op aarde nieuwen voorraad van kan opdoen. Men heeft het bij de geboorte in meerdere of in mindere mate. En wat men heeft kan men ontwikkelen. Doch het schijnt dat de drang om zulk een kiem te ontwikkelen van het individu zelf moet komen. Een invloed van buitenaf kan een persoon wakker roepen tot zelfinkeer en zelfontdekking, maar de ervaring heeft ons geleerd dat men godsdienstig gevoel niet kan bijbrengen gelijk het A-B-C of de beginselen der rekenkunde.

Onze verwachting trekt zich samen op een heerlijk beeld, hetwelk het Evangelie ons voorhoudt, waar elke ziel gewogen zal worden op de schaal van goddelijk recht. De Schrift leert ons dat karakter en gevoel voor hoogere waarden den staat en het geluk van de ziel bepalen. Er zijn in deze wereld uiterst sterke invloeden die trachten ons te doen verstompen en ongevoelig te maken. In stede van een prinselijke constitutie zijn velen zich een olifantengestel, met bijbehorende huid, aan het aanschaffen. Zij voelen de Erwt haast niet meer. Voelt gij haar nog?

Zoutmeerstad, September 1930.



## GENERALISEERT GE?

Generaliseeren of veralgemeenen is iets als algemeen regelen doen gelden op grond van één bijzonder geval. Ter verduidelijking: laatst zagen twee mannen te Rotterdam op straat een jongetje rooken en naar aanleiding daarvan ontspon zich het volgende gesprek:

„Kijk toch eens aan, zoo'n jong ventje damp't al als een schoorsteen!”

„Och ja, alle kinderen rooken tegenwoordig.”

„Alle kinderen? U wil toch niet zeggen dat alle meisjes en alle jongens.....”

„Nee, de meisjes natuurlijk niet, ik bedoel alleen de jongens.”

„Alle jongens?”

„Zeg, wat bezielt je vandaag? Nee, alle jongens natuurlijk niet, als je zoo op een woordje staat. Maar het meerendeel toch wel!”

„Het meerendeel..... weet je dat zeker?”

„Nou, zeker niet, maar het lijkt mij toch toe....”

Dit roept een ander gesprek uit de herinnering op. Toevallig over hetzelfde onderwerp: het rooken. Een groepje reizigers, dat zich in een coupé „niet rooken” neerzette, had om daar te komen door een rookcoupé moeten loopen, waar de atmosfeer zwaar van tabaksrook was.

Eerste reiziger: Goeie genade, wat zitten al die menschen daar te paffen!

Tweede reiziger: Al die menschen?

Eerste reiziger: Ik zou zeggen van ja!

Derde reiziger: En ik!

Tweede reiziger: En ik vermoed dat niet ál die lui daar zitten te rooken. Hoor eens, menschen, het maakt heel weinig uit of al onze burens daar in de rookcoupé „toeback suygen” of niet, maar ter wille van een argument ben ik er toch nieuwsgierig naar. Ik vermoed zelfs dat alleen maar de minderheid daar zit te paffen.

De belangstelling van de anderen was gaande gemaakt en de derde reiziger ging quasi toevallig door de rookcoupé om den stand van zaken op te nemen. Uitslag: er zaten 12 personen, 9 mannen

en 3 vrouwen. De vrouwen (het zij tot hare eer gezegd) rookten niet. Van de mannen rookten er 5, het meerendeel dus. Maar van het aantal personen waren er momenteel 7 niet-rookenden. De niet-rookenden waren dus in de meerderheid!

Dit bewijst niets — het geeft niemand een pijl op zijn boog. Op een ander oogenblik hadden wellicht de rookers het met verpletterende meerderheid gewonnen. Maar het illustreert een nare hebberlijkheid: die van generaliseeren.

In de oogen van sommige Europeanen zijn alle Amerikanen millionairs. Alle Hollanders, zoo denken sommige Amerikanen, dragen pofbroeken en klompen. Omdat enkele militairen den naam Gods misbruiken, heeten alle soldaten vloekers. Eén dominee is een braaf mensch, bijgevolg zijn alle dominees edele zielen!

Dionysius de Karthuizer (let wel: een roomsch-katholiek) zegt van de priesters in zijn tijd, enkele eeuwen geleden, dat ze „hun vermaak niet zochten in God en deugdzaame daden, maar in spijs en drank, in spel, dans en wereldsche ijdelheden en dat ze dientengevolge allengs waren vervallen in een poel van ondeugden, en zich overgaven aan allerlei vleeschelijke begeerten, aan alle soorten van onkuischheid, en aan een ongebonden en onbeteugelden wellust, zoozeer zelfs, dat ze noch de aan God gewijde maagden, noch de getrouwde vrouwen meer ontzagen.”<sup>1)</sup>

Dat komt uit Roomsche bron en voor hem die dit als een argument tegen Rome wil aanwenden, legt het merkelijk gewicht in de schaal, maar haast iedereen zal toegeven dat die uitspraak in hare generaliseering onjuist is. Welhaast alle kerkgenootschappen hebben op haar beurt met generalisatie kennis gemaakt. De Laterdaagsche Kerk niet het minst.

Maar aan zoo iets doet u niet mee, zegt ge? Is u daar wel zeker van? Generaliseert u niet? Generaliseert u nóóit? Let er eens op, of ge u zelve niet kunt betrappen op het kwaad van veralgemeenen: iets als algemeen regel doen gelden op grond van één bijzonder geval!

K.

1) Dr. H. H. Kuyper, Het zedelijk karakter der Reformatie gehandhaafd tegenover Rome, blz. 35.

## NIEUWE RIJMPREEKJES.

### 2. De Kreet naar God.

Een New-Yorksche dokter, lange jaren daar werkzaam, gaf eens dit verhaal: Hij mocht herhaaldelijk ervaren, dat stervenden haast allemaal vóór 't heengaan bidden in de woorden, aan moeders knie geleerd weleer; door menschen uit haast alle oorden werd dit bevestigd, telkens weer.

Hoe lang ook de emigrant daar woonde, hoe vlot hij 't Engelsch

spreken mocht, als 't uur van sterven kwam, vertoonde 't verschijnsel zich opnieuw: de tocht naar 't Onbekende, 't dichtomwolkte, werd met zijn jeugdgebed aanvaard; en zijne moedertaal vertolkte of doelde op iets..... iets, nooit verklaard.

In ieder menschelijk wezen: koning of bedelaar, gering of groot, heeft dat vreemdsoortig Iets een woning! vaak sluimert het, is schijnbaar dood. Maar op een nacht, op stille hoeve, daar onder 't fonklend stargewelf, of bij een pasgedolven groeve springt óp dat Iets uit 't innigst Zelf.

Het weet gewoonten te verdringen, het schuift de rede opzij, en 't weet zijn niet te loochenen vorderingen te luchten in een vraag of kreet. Het is het eeuwig Eli, Eli! van 't zich verlaten voelend kind — en 't is het eeuwig evangelie, dat hij die roept en streeft ook v i n d t.

Reympreecker.

---

### HET HUIS AAN DEN WEG.

(Naar het Engelsch van Sam Walter Foss.)

---

Daar zijn kluis'naarszielen, klein behuisd

In hun zelfvoldaanheidstent;

En sterre-zielen, alléén, apart,

In een makkerloos firmament.

Daar is voortrekkersvolk, dat een weg zich baant

Door de spoorlooze woestijn,

Maar laat mij wonen in een huis aan den weg

En een vriend der menschen zijn.

Ik zie langs mijn woning aan den weg,

Aan de groote levensbaan,

De menschen die branden van 't vuur der hoop

En ook de vermoeiden gaan.

Maar ik wend mij niet af van hun traan of hun lach,

Die naar 't eeuwige plan verschijn':

Laat mij wonen in een huis vlak aan den weg

En een vriend der menschen zijn.

Laat mij wonen in een huis vlak aan den weg,

Waar 'k de menschenstroom overblikk',

Menschen goed en slecht, menschen zwak en sterk,

Wijs, dwaas: precies als ik.

Hoe kan ik dan zitten op 't spottersgestoelt,

Of uiten een taal vol venijn?

Laat mij wonen in een huis vlak aan den weg

En een vriend der menschen zijn.

K.

## ALPENGLOEIEN.

Het stond bij het brugje, dat den bruisenden bergstroom overspant. Een paal, manshoog; en daar op een houten hokje of nisje, zoo ruim als twee handen saamgebogen; en daar in een madonna-beeldje, zoo groot als een pink — een tinnen popje zoowaar, geen zier kunstiger of kostbaarder dan de soldaatjes, waarvan er een heel bataljon zich kazerneren laat in eene spanen doos. 't Was het kinderachtigste, wat ik ooit ontmoet heb van dien aard.

Glimlachend hielden wij even er bij stil. „Hoe 't mogelijk is!” zweefde ons beiden op de lippen. „Hoe 't mogelijk is, voor zóó iets te gaan knielen in een land, waar de Schepper als met eigene hand de zegeteekenen van zijn grootheid uit de aarde oprijzen deed!”

En wij slenterden verder, opklimmende naar het doel van onze wandeling.

Toen wij boven waren, en ons nederlieten op de mosbank onder de sparren, prijkte bij dalenden avond het Alpenland in volle heerlijkheid. Diep in het dal was reeds de schemering begonnen haar floers te spreiden. Purperen dauw zweefde over de akkers. Donker legerden zich de wouden langs de hellingen. Maar omhoog baadde nog alles zich in stralenglorie. Sneeuwtop bij sneeuwtop stond nog te glanzen in den kring — zonnig verlicht, zilverhel, zoo koel en kuisch zich spitsend tegen het diepe blauw des hemels.

Wonderbeelden, voor hem die getreden komt uit de drassigheid der polderstreek, uit het kille slib der venen. Wonderbeelden, welker pracht de stoute phantasie dan eindelijk rusten doet, verwonnen, ontvleugeld door de stoutere werkelijkheid! — Het oog staart ze aan, opgetogen — hetzij een woeste nevel ze omkleedt met ontzetting, of een zonnestraal ze pralen doet in milde majesteit. En de herinnering neemt ze in zich op, om zich er aan te verlustigen na jaren nog, wanneer des wandelaars leden stram worden en zijn middagen grauw.

Wonderbeelden!... Wij tuurden rond en opwaarts. Wij blikten elkander in de oogen; — wij vonden geen woord te zeggen. Maar stil in die heilige stilte bad vurig en innig ons hart.

Och, dat eene ure als deze wat toeven wilde! De macht van eenen Jozua, om te gebieden: zonne, sta stil! Om den avondstond te doen luisteren naar het smeeken: „Verweile doch! du bist so schön!”

Maar de tijd weet van geen talmen. Of pijn u slapeloos woelen doet op uw leger — de slinger schommelt er niet sneller om. Of gij voor 't eerst arm in arm gaat met de geliefde — niet trager bewegen de wijzers zich over de plaat. Zelfs niet voor zaligen staken de seconden hare vlucht.

Aldus was ook de weelde van het alpenglouien, zoo zeldzaam, zoo onbeschrijfbaar heerlijk, slechts weinige oogeblikken ons ge-

gund. Het zilver der sneeuwspitsen zagen wij goud worden. In vuur ontstoken, blonken de toppen ons toe: een vuur, dat weldra verglommen was — vergrauwd, door karmijn en purper heen, tot doffe, looden kleurloosheid. Hooger en hooger klom het duister uit de diepte. De laatste landelijke klanken van het dal verstierven: het laatste getingel van het stalwaarts gedreven rund, het laatste gejedel van den zangerig gestemden herder. De nacht brak aan, in welken geene stem gehoord zou worden, dan die van de stortende wateren.

Wij daalden afwaarts. En zie! wat kwam daar aangestrompeld over het brugje?

Een vrouwtje, eindeloos oud — een bundeltje knoken en lompen — met eene vracht gesprokkelde takken op den krommen rug. Van onder den rooden hoofddoek goldden hare witte lokken te voorschijn, zilver als het schuim der beek. Tokke, tokke, ging haar stokje; loom sloften hare schreden elkander na over de planken. Zij leek wel moe, tot stervens moe. Moe van het sprokkelen? Moe van het leven? — Ik weet het niet. De bergen zag zij niet aan, noch de rozeroode wolkjes, noch den wild voortschietenden stroom, noch de zwarte wouden rechts en links. Maar bij het madonna-popje richtte zij het hoofd op, liet den takkebos zich van de schouders zakken, en knielde neder in het stof, ongezien, zoo meende zij, behalve van God en van Maria.

Ook zij aanbad. Ook zij stortte daar, stil in de heilige stilte, vurig en innig hare ziel uit voor het Hoogere.

Kort, moedertje! maak het kort, opdat het duister niet te ver van huis u verrasse. Een kruis geslagen, den last u weer opgeladen — en verder het oude lichaam opgezeuld tegen het steile bergpad.

Doch Maria de Maagd had er een wonder verricht aan deze grootmoeder van vele kinderen. Want trots het klimmen, was des oudjes tred veerkrachtiger geworden. Rechter droeg zij het grijze hoofd; minder zwaar scheen de vracht haar te drukken. En ik zeg u: daar speelde een trekje van jeugd om haren mond, daar lichtte een vonkje van blijmoedigheid in hare half gebroken oogen, als zij op zijde stapte om voor ons ruimte te maken op het smalle pad, ons nazendend de vrome begroeting van vóór duizend jaren: „Grüss Gott, Herrschaften! Grüss Gott!”

Wij hebben niet geglimlacht, toen wij wederom voorbij het popje gingen over de brug.

Gij Eeuwige, leer ons wormen elkander begrijpen! — Wat raakt het, welk het teeken zij, waarin wij U erkennen? — Zou een sneeuwberg ook méér zijn in Uw oog, dan de boersche beeltenis eener kinderdragende vrouw? — Wat raakt het: Montblanc of een tinnen figuurtje — indien slechts de g e d a c h t e er door gewekt wordt, die loutert en sterkt en opheft?

Gij Eeuwige, leer ons elkander verstaan! C. v. NIEVELT.  
(Chiaroscuro.)

## PRIESTERSCHAPSVERGADERING.

---

- 4 Nov. Eerst zoet als honig, dan bitter. Ezechiël, hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 : 1—3. Openbaring 10 : 8—11.
- 11 Nov. Stukadoors die knoeien. Ezechiël 13 : 10—16. 1 Corinthhe 3 : 11—17.
- 17 Nov. De Alzegenaar als de dauw. Israël als een bloeiende lelie. Hosea 14 : 5—10. Ezechiël 36 : 33—38.
- 24 Nov. Open.
- 

## UTRECHTSCH E CONFERENTIE.

In November, waarschijnlijk in de tweede helft der maand, zal de Conferentie van het Utrechtsche District gehouden worden. Wij hopen dat deze gebeurtenis samenvallen zal met het bezoek van President John A. Widsøe, dat vóór den eersten December hier te lande gebracht zal worden.

---

## ZUSTERS-HULPVEREENIGING.

Huisbezoekles voor November: 'n Goede Daad, bl. 348, De Ster van 15 October.

---

## GEEN ENGELTJES, MAAR TOCH WONDERSVOL.

---

„Iemand kan niet bij kinderen wezen zonder dat het verlangen ontstaat, zich neer te buigen en te aanbidden aan de voeten van deze kleinen, zoo pas uit den hemel gekomen.” Zoo, zegt de Toledo News-Bee, schrijft een lieve dame, die de pen hanteert voor een van de vrouwentijdschriften. Wij durven er op te wedden dat zij nooit kinderen gehad heeft. Bovendien durven wij er op te wedden dat zij nooit met kinderen omgegaan heeft. Bovendien durven wij er op te wedden, dat, als ze ooit kinderen krijgt, ze niet erg onder den indruk van hun hemelsche nabijheid komen zal. Kinderen zijn wondervolle instellingen, maar hun hemelsgezindheid, hun heiligheid, hun engelachtige cherubijntjestrekken maken geen sterken indruk op hun ouders. Hun levenslust, hun onfeilbare vindingrijkheid in het ontduiken aan werk, hun optimistische indrukken aangaande de onvernietigbaarheid van kleeren, hun onfeilbare nieuwsgierigheid — dat alles kennen de ouders. Wij zouden onze peuters voor niets ter wereld willen ruilen, maar wij hebben geen illusies omtrent hun ingeboren hemelbraafheid. Wij weten dat ze graag hun Zondagsschoolcenten versnoepen; dat ze liever gaan visschen of roovertje spelen, dan naar school gaan; dat ze liever de kat uit elkaar nemen om te zien waar-ie mee miaauwt dan aaië-poes-

zoete-poes te spelen en dat waarheidspreken geen ingeboren instinct is, evenmin eerbied voor eigendomsrechten. Breng eens een bezoek aan een moeder op waschdag, met een paar peuters om zich heen, die in het zeepsop spatten, die met hun vingers in de wringmachine zitten, die een twaalf-uur-lange streng van vragen afvuren, die de knijpers in de kolenkist gooien en een beddelaken gappen om er een tent mee te bouwen. Om zoowat 3 uur in den namiddag zal je moederlijke vermaningen hooren, die lang niet bedoeld zijn voor engeltjes. En tegen bedtijd worden die slaperige, om-te-knuffelen hummeltjes opgenomen en getroeteld en gekust, en geliefkoosd en nog eens en nóg eens geliefkoosd. En dan vallen ze in slaap in elkaars armen, en doen je weer in engeltjes gelooven; tot het aanbreken van den nieuwen dag.

---

## HOOGTIJDEN OP HET HUWELIJKSPAD.

---

Uit Zuidhorn, Groningen, vernamen wij dat aldaar op den 23sten October j.l. Broeder Johannes Renkema en Zuster Gieske Renkema, geboren Guikema, den heugelijken dag herdacht hebben waarop zij vijftig jaar geleden in het huwelijk traden. Het gouden echtpaar heeft ééne dochter en zes kleinkinderen. Toen zij tien jaar getrouwd waren, veertig jaar geleden dus, omhelsden zij te Amsterdam het Herstelde Evangelie, waarin zij zich op hunnen hoogen ouderdom meer dan ooit verheugen.

Ook uit Almelo komt een jubelbericht. Aldaar herdachten Broeder en Zuster J. H. v. d. Vegte op den 5den October 1930 den dag waarop zij vóór dertig jaar in het huwelijksbootje stapten. De herinnering aan die verblijdende gebeurtenis werd op den 10den October j.l. feestelijk gevierd in de vergaderzaal na afloop van de O. O. V.-bijeenkomst met een gezellig programma en ververschingen.

Toen de redacteur van deze feestelijkheden melding maakte in een tafelgesprek vroeg een der aanwezigen, knapjes ondeugend, of de echtelieden v. d. Vegte nu al die jaren Vegt-genooten waren geweest, maar daarop zijn wij niet ingegaan. Wij wenschen beide echtparen van ganscher harte geluk met deze hoogtijden op hunne huwelijkswegen en hopen dat de zegen des hemels hen ook verder begeleiden zal.

---

## HEBT GE UW STER-GELD AL BETAALD?

Zoo ja, ontvang dan onzen dank. Zoo neen, dan zullen wij het gaarne ontvangen. Zend het zoo spoedig mogelijk s.v.p. Dank u vriendelijk!

---

## IN ONS EIGEN ZENDINGSVELD.

---

### Bijzondere Bijeenkomsten.

Enkele bijzondere bijeenkomsten, in de afgelopen twee maanden in de Zending gehouden, dienen eventjes geboekstaafd te worden. De engelen daar boven geven wel zwijgzaam acht op wat er hier geschiedt en wij mogen derhalve vertrouwen dat er niets in het vergeetboek raakt, maar

voor ons menschen is het maar makkelijker dat onze historische gegevens in tijdschriften en boeken worden vastgelegd.

Dat er ter eere van Zuster Martha J. Riet, onlangs eervol ontslagen van hare plichten als Assistente Bijhoudster der Zending, een welgeslaagde programma-avond werd gegeven op 2 September, meldden wij reeds in ons nummer van den 15den d.a.v. Hoe hoog hare goede talenten en bewezen diensten op prijs werden gesteld, bleek dien avond ter dege. De groote zaal (Excelsior) was volgestroomd en wat er in die ure ter eere van de eervol ontslagene gezegd en gedaan werd, zal lang in het geheugen blijven.

Op 11 September werd te Rotterdam de maandelijksche zendelingenvergadering van het Rotterdamsche District gehouden, gevolgd door een bijzondere openbare bijeenkomst.

Te Amsterdam gaf het Amsterdamsche Zangkoor, onder de leiding van Ouderling Don M. Wakefield, den 17den en den 19den September welgeslaagde Concert-avonden. De eerste werd over het IJ gegeven, de tweede in onze zaal aan de Weteringschans.

Op 18 September had te Arnhem de maandelijksche zendelingenvergadering van het Utrechtsche District plaats, des avonds gevolgd door een buitengewone openbare bijeenkomst in onze zaal aan de Emmastraat.

Te Alkmaar werd den 16den October de maandelijksche zendelingenbijeenkomst van het Amsterdamsche District gehouden. Des avonds, voorafgegaan door een straatvergadering, had ook daar een buitengewone samenkomst plaats.

Een programma-avond, gegeven door Zondagsschoolkrachten en koorleden te Amsterdam, op 17 October, komt nu aan de beurt. De gelijkenis van de wijze en dwaze maagden werd heel aardig in scene gezet. Als wij kritisch aangelegd waren, zouden wij misschien aanmerking maken op het lang-gerekt-zijn der uitvoering. Daarin zou verbetering gebracht kunnen worden.

Dordrecht, 23 October. Op den dag maandelijksche zendelingenvergadering van het Rotterdamsche District. Des avonds een goed bezochte buitengewone bijeenkomst in de zaal aan de Museumstraat.

Apeldoorn, 30 October. Op den dag maandelijksche zendelingenvergadering van het Utrechtsche District en in den avond een buitengewone bijeenkomst in de zaal van de Tempeliers.

Al deze bijeenkomsten kenmerkten zich door goede opkomsten niet alleen, maar tevens door gepaste, geestdriftige toespraken en den bezielenden invloed, zoowel bekend in onze zendingsgodsdienst oefeningen.

## INHOUD.

Het verleden en het heden ...	349	Utrechtsche Conferentie ...	362
Fijngevoeligheid .....	355	Zusters-Hulpvereeniging ...	362
Generaliseert ge? .....	357	Geen Engeltjes, maar toch	
Nieuwe Rijmpreekjes .....	358	wondervol .....	362
Het Huis aan den Weg		Hoogtijden op het Huwelijks-	
(gedicht) .....	359	pad .....	363
Alpengloeien .....	360	Hebt ge nuw Ster-geld al	
Priesterschapsvergadering ...	362	betaald? .....	363
		In ons eigen Zendingsveld ...	363

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B, Rotterdam — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—.

Afzonderlijke nummers 15 cent.